

ปรัชญาการเมืองในคัมภีร์เต๋าเต๋อจิงว่าด้วยเรื่อง ความยุติธรรม



ว่าที่ พันตำรวจตรี เฉลิมชนม์ อุณหเสวี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการปกครอง ภาควิชาการปกครอง

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2543

ISBN 974-13-1384-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

12 ก.ย. 2546

1 2 0 5 1 5 0 2

POLITICAL PHILOSOPHY IN TAO TE CHING SCRIPTURE ON JUSTICE

Pol.Maj. Chalermchonm Ounhase - ree

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts in Government

Department of Government

Faculty of Political Science


Chulalongkorn University

Academic Year 2000


ISBN 974-13-1384-5

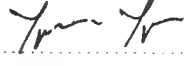
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปรัชญาการเมืองในคัมภีร์เต๋าเต๋อจิง ว่าด้วยเรื่อง ความยุติธรรม
โดย พันตำรวจตรี เฉลิมชนม์ อุณหเสวี
ภาควิชา การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไชยันต์ ไชยพร
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร. วีระ สมบูรณ์

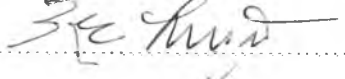
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับเป็น ส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

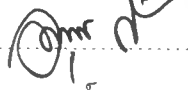

.....คณบดี คณะรัฐศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยวัฒน์ คำชู)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์


.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วิทยา สุจริตนารักษ์)


.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไชยันต์ ไชยพร)


.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร. วีระ สมบูรณ์)


.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อนุสรณ์ ลิ้มมณี)

ว่าที่ พ.ต.ต.เฉลิมชนม์ อุณหเสรี : ปรัชญาการเมืองในคัมภีร์เต๋าเต๋อจิง ว่าด้วยเรื่อง ความยุติธรรม
(POLITICAL PHILOSOPHY IN TAO TE CHING SCRIPTURE ON JUSTICE)
อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.ไชยันต์ ไชยพร , อ.ที่ปรึกษาร่วม : ดร.วีระ สมบูรณ์ , 96 หน้า ,
ISBN 974-13-1384-5

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้ศึกษาวิจัยได้ทำการวิเคราะห์ปรัชญาการเมืองในคัมภีร์เต๋าเต๋อจิงด้วยวิธีการตีความ เพื่อแสวงหาความหมายของ ความยุติธรรม ซึ่งผู้ประพันธ์กวีนิพนธ์ได้กล่าวไว้อย่างเป็นรหัสลับ ไม่สามารถให้นิยามได้อย่างตรงไปตรงมา หากแต่เมื่อพิจารณาถึงกระบวนการปฏิสัมพันธ์กันระหว่าง ธรรมชาติ มนุษย์ และสังคมการเมืองที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ต่าง ๆ แล้ว ผลจากการศึกษาพบว่า ความยุติธรรม ของเหล่าจื๊อเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหลักการในเรื่องธรรมชาติของมนุษย์ ที่มุ่งหมายและให้ความสำคัญต่อเสรีภาพของปัจเจกมนุษย์ในสภาวะธรรมชาติที่มีอยู่อย่างสมบูรณ์และเสมอภาค มนุษย์ในสภาวะดังกล่าวจึงถูกมองว่าเป็นทั้งผู้ที่มีเหตุผลและความเห็นแก่ตัว คล้ายกับทัศนคติของนักทฤษฎีสัญญาประชาคมตะวันตก โดยเหล่าจื๊อ มีทัศนคติในแง่ดีที่เห็นว่าการเห็นแก่ตัวของมนุษย์นั้น คือ ความรักตนเองชนิดประณีต ที่จะทำให้มนุษย์มีความสามารถในการกำหนดตนเองภายใต้เหตุผลบริสุทธิ์ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของศีลธรรมได้ และส่งผลให้สังคมการเมืองของมนุษย์มีความกลมกลืน ภายใต้คุณสมบัติคู่ขนานที่มีความประสานสอดคล้องกับความสงบสุขดั้งเดิมในสภาวะธรรมชาติได้อย่างสมดุลและเป็นเอกภาพ

ดังนั้น ความยุติธรรม ตามปรัชญาการเมืองในคัมภีร์เต๋าเต๋อจิง จึงมีความหมายไปในทางที่สนับสนุนให้ปัจเจกมนุษย์ในสภาวะธรรมชาติได้มีเสรีภาพอย่างเข้มแข็ง ทำให้แต่ละจิตใจของมนุษย์มีวิถีหรือหนทางในการแสวงหาความยุติธรรมซึ่งมีความสัมพันธ์กับการแสวงหาความยุติธรรมในสังคมการเมือง คล้ายกับทัศนคติของนักคิดทางการเมืองสมัยกรีกโบราณ นอกจากนี้ ปรัชญาการเมืองในคัมภีร์เต๋าเต๋อจิง ยังได้เสนอเงื่อนไขหลักการแห่งความยุติธรรมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการครอบงำมนุษย์จากกฎ จารีต ประเพณี พิธีกรรม ที่มีอยู่ในอารยธรรมและเป็นอุปสรรคขวางกั้นมิให้มนุษย์เข้าถึงความยุติธรรมได้อย่างแท้จริง

ภาควิชา.....การปกครอง.....ลายมือชื่อนิสิต.....

สาขาวิชา.....การปกครอง.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา.....2543.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....



4081117224 : MAJOR GOVERNMENT

KEYWORD : POLITICAL PHILOSOPHY / TAO / JUSTICE

POL.MAJ.CHALERMCHONM OUNHASE-REE : POLITICAL PHILOSOPHY IN TAO TE CHING
SCRIPTURE ON JUSTIC , THESIS ADVISOR : ASST.PROF.CHAIYAN CHAIYAPORN , Ph.D.,
THESIS COADVISOR : VEERA SOMBOON , Ph.D., 96 pp., ISBN 974-13-1384-5

By taking interpretative method ,the author analyses political philosophy in TAO TE CHING scripture in search for the meaning of justice .Even though justice isn't directly defined in the scripture, the implied meaning of that word can be derived by considering the interactive process between nature , human beings , and political societies.This study shows that justice concerns the idea of human nature.The complete freedom that any individual equally holds in the state of nature deems to be an important end of living. Therefore, human beings in that state are considered as rational and selfish. It's worth noting that this view is similar to the social contract theorists. According to Lao Tzu, selfishness is the delicate love of oneself that results in self - control in the light of pure reasons based on ethics. This makes human beings live in harmony with the original peace in the state of nature.

Therefore, the meaning of justice strongly encourages individual in the state of nature to hold freedom. This enables individual to find the meaning of justice of their own. Their meanings relate to the search for /the seeking for justice in the political societies. This view is similar to the views of the ancient Greek political thinkers. Moreover, the political philosophy in the scriptures denies the domination of rules , tradition, rites that are the products of civilization over human beings. This is because that those products are immanent barrier between human beings and justice.

Department.....Government.....Student's Signature.....

Field of Study....Government.....Advisor's Signature.....

Academic year...2000.....Coadvisor's Signature.....

กิตติกรรมประกาศ

ระยะทางของความสำเร็จ จนกระทั่งผ่านลู่วงไปในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มิได้มีความหมายแต่เพียง *ความสำเร็จ* ที่จะต้องสลายตัวลง หรือกับ *องค์ความรู้* ที่ได้รับ หากแต่มีโอกาสดำ *ชิมชั๊ป* ทักษะและแนวความคิดดี ๆ จาก *ครู* มากกว่า ที่นับว่ามีคุณค่าต่อ *จิตวิญญาณ* ของการเรียนรู้ และการตระหนักถึงสภาวะความเป็นไป อันเป็นความเข้าใจในการกำหนด *วิถีแห่งตน* ก็ต้องขอกราบขอบพระคุณ *อาจารย์ที่ปรึกษาทั้งสองคน* ที่ *มีใจ* กับการสอนให้รู้ อย่างน้อยก็เพื่อการเข้าสู่จินตนาการของ *ความยุติธรรม* ในแบบอย่างที่ดีควรจะเป็น

นอกจากนี้ ยังมี *มิตรภาพใส ๆ* จากคณาจารย์และบุคคลในครอบครัว ตลอดจนมิตรสหายรอบตัวที่ช่วยให้ *กำลังใจ* กับคำพูดสบาย ๆ “*ทำให้มันเสร็จ ๆ*” ซึ่งก็ต้องขอกราบขอบคุณ *ขอบคุณ* และขอบใจในความหวังดี อันเป็นความรู้สึกที่ผู้เขียน *ประทับใจ* และมีความหมายเพราะ *มิได้เกิดขึ้นทุกวัน*

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่	
1. ปรัชญาการเมืองในคัมภีร์เต๋าเต๋อจิง : บทนำ.....	1
2. ระเบียบวิธีการตีความ.....	9
3. ประวัติศาสตร์จีน : การเมือง ศาสนา และพงศาวดารโบราณ.....	26
ข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับเหลาจื๋อ.....	36
เกี่ยวกับคัมภีร์เต๋าเต๋อจิง.....	39
คุณลักษณะและความหมายในทางปรัชญาของคัมภีร์เต๋าเต๋อจิง.....	41
4. บทวิเคราะห์.....	49
การกำเนิดขึ้นของความยุติธรรมในคัมภีร์เต๋า.....	54
การแสวงหาหนทางเพื่อการบรรลุถึงความยุติธรรม.....	63
สภาวะธรรมชาติอันก่อให้เกิดความยุติธรรม.....	67
เงื่อนไขของความยุติธรรมในปรัชญาการเมืองของคัมภีร์เต๋า.....	70
ความยุติธรรมตามปรัชญาการเมืองในคัมภีร์เต๋าคืออะไร.....	84
5. บทสรุป.....	89
ข้อเสนอแนะ.....	92
รายการอ้างอิง.....	93
ประวัติผู้เขียน.....	96